

EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA i ROVIRA

Administrador-gerent: F. d'A. PLANAS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 18. TELEFON 2298

ANY XII. NÚM. 3610 -- BARCELONA, DIMARS, 9 DE FEBRER DE 1915 -- UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTERO TORM
EST. 18. TELEFON 2298

L'UNIO CATALANISTA

CATALUNYA I LLIBERTAT

En aquesta lluita en defensa del patrimoni democràtic amenaçat pels més veementes egoïsmes imperials i plutocràtics, va definint-se la situació dels estaments socials i polítics, poguent-se ja avui afirmar amb tota certesa quins seran els camps en què es col·locaran els beligerants en favor de la Democràcia i quins seran els propugnatadors de l'Autocràcia.

Els primers formen els estols dels homes de Llibertat; els segons, constitueixen l'arrepellida de tots els elements regressius, representants dels vells sistemes que se enfonsen. Ja no poden prevaldre els eufemismes ni les restriccions: avui, els qui no estan amb la Llibertat, van contra la Llibertat.

A Catalunya també la lluita pren aquest caràcter decisiu. Tots els agrupaments polítics i socials, han marcat la seva situació. Fins ara, el sofisme d'una política amorfa, la de la Lliga, havia pogut mantenir la confusió de principis dintre un còmode eclecticisme i un absolut oportunisme de mera finalitat electoral. La Lliga deia que en la seva febre hi cabia tothom. En Política, liberals, conservadors, centralistes, autonomistes, els cànecs i els plutòcrates, tots hi eren admesos. En Religió, podien conivir des d'una indiferència i tolerància perfectament fingides, el lliurepensador i el catòlic. La forma de govern també els era indiferent, podien fer de lligaires un republicà i un monàrquic, un socialista i un imperialista... Així, tot.

Es clar que la realitat era un altre i que aquest oportunisme era només un ardit electoral i un medi de fer proselitisme. En realitat, la Lliga actuava, en política, com un agrupament, hereu del vell caciquisme fortament reaccionari, constant aliat del centralisme espanyol, monàrquic vergonyant i oligarca. Per això li ha sigut possible a la Lliga ajuntar tots els elements regressius de Catalunya des d'una seva organització partidària, exercint sobre d'ells un absolut predominio—des dels carlins a la Defensa social.

Però avui ja no és possible mantenir l'equívoc. Enloc del món deixen de manifestar-se les decisives tendències de tota societat política. I a Catalunya, passa lo mateix, per una llei de correlació social que endebades voldrà trencar els catalans. Aquí a Catalunya, tots els homes i tots els grups polítics prenen les seves posicions, naturals i com quel moment no's presta a enginyoses filosofies ni a llargues disquisicions, només dos camins s'ofereixen a l'acció popular: per la Llibertat o contra la Llibertat.

Cada dia veiem més accentuat aquest moviment. Per la defensa del sagrat patrimoni de la Democràcia, tots els homes i tots els partits populars prenen clares posicions, defineixen els punts litigiosos dels seus programes, perfilen bràvamant les seves banderes. I un dels símptomes d'aquest moment de definició democràtica ens l'ha donat l'Unió Catalanista, que fins ara s'havia considerat el clòs convergent de totes les activitats i de tots els valors polítics del nostre patriotisme. Doncs l'Unió Catalanista, en aquesta hora solemne de les definicions, de recompte de forces liberals per a la gran lluita

social que la guerra planteja d'una manera clara, desfà el seu vell eclecticisme polític i formula el seu programa incorporant-se definitivament en l'estol de la Llibertat.

Ara veuràn tots que'l moviment catalanista no era—ni podia ésser—un moviment regressiu, sinó una veementíssima aspiració liberal. I si fins ara els regionalistes han pogut disfregar el moviment patriòtic català amb el seu oportunisme monàrquic i reaccionari, des d'ara no li serà possible mantenir la farsa: el poble de Catalunya li exigirà una clara manifestació de principis i de procediment, sense por de que aquesta vegada pugui enganyar-nos. L'actitud dels regionalistes davant la guerra, les injúries a Bèlgica, el menyspreu per França i la cordialitat per Alemanya, diuen amb prou eloqüència quin és el pensament dels adeptes o sectaris de la Lliga Regionalista.

Avui, registrem amb fonda complacència la declaració de principis democràtics, liberals i republicans, que acaba de fer públics l'Unió Catalanista, declaració que en el Missatge de la seva darrera Assemblea ve concebuda en els termes clars i explícits següents:

«Ens proclamem, perquè som nacionalistes, propagadors de totes les grans llibertats i de la sobirania suprema i única del poble, pels procediments de sufragi que més bé la determinin; ens declarem oposats a les formes de govern hereditàries, i, altrament, aquest principi nacionalista deixem que ho resolgui la sobirania del poble; som contraris a tota mena de privilegis, així com a l'intromissió de qualsevol poder a la sobirania civil de l'Estat; afirmem, reconeixent la valia social i el dret individual que tenen les creences de tots els homes, la llibertat religiosa, i, per tant, la separació de les esglésies i de l'Estat; diem que'ls regiments de tributació han d'ésser progressius amb relació directa al capital, rendes i tota forma de riquesa; que s'ha d'anar dret i gradualment a la socialització i municipalització de les funcions socials, i tenim per objectiu socialitzar la terra; se'im les aspiracions proclamades per les doctrines socialistes per a la solució del problema econòmic, i, mentrestant per evolució a elles s'arribi, entenem que és una necessitat immediata el reconeixement integral del dret a la vida, a tots els naturals de Catalunya; volem ensenyar elemental obligatòria i tant aquesta, que les altres funcions d'instruir a càrrec de la Nació; entenem que'ls còdics de justícia, civil i criminals, han d'ésser fonamentats reformats atenent-se als avenços científics, i que la justícia, tan civil com criminal, ha d'ésser gratuïta i exercida pel Jurat constituït atenent-se als principis nacionalistes; és essencial dels nostres principis nacionalistes, l'abolició de la pena de mort; som partidaris de l'exercit voluntari en temps de pau, i de la milícia ciutadana obligatòria en les guerres defensives, i, també, d'una limitació del còdic penal militar, que sols serà aplicable en delictes militars en temps de guerra; en l'organització interna de Catalunya haurà de regir el règim autònom, exigint que'ls càrrecs representatius i els càrrecs d'administració, sien incompatibles amb els serveis de tots ordres que directament o indirectament se prestin a les empreses i entitats de tota llei que realitzin funcions públiques.»

Després d'això, que tant s'adiu amb el nostre programa, els nacionalistes republicans no tenim més que rejubilar perquè en el seu degut temps varem saber definir com calia el moviment patriòtic català, sortint del vell eclecticisme posat al servei de la política reaccionària, i proclamant que'l poble de Catalunya, al voler reivindicar l'autonomia nacional, se movia empès per un anhel humanístic i progressiu de Llibertat. Els temps i els homes ens han donat la raó. Avui ja som més, per la defensa dels nostres ideals democràtics.

ECOS

ELS PESSIMISMES D'UN CONFREARE.

El nostre estimat company en la premsa nacionalista, el diari «Foment», de Reus, diu aquestes paraules tant pessimistes:

«Barcelona, la gran i la dolça Barcelona, la que concreta els nostres amors de catalans, la que voldríem veure orgullosa i magnífica com correspon al Cap i Casal de Catalunya, tindrà, a no dubtar-ho, dintre de poc, la Plaça de Braus Monumental amb cabuda per a 25.000 espectadors. És més: la gran obra no serà l'esforç o el voler d'un capitalista aficionat, o d'un espavilat empresari, sinó que serà esforç i voler de la ciutat mateixa. Se fa una emissió de títols al portador de 400 pessetes per un import de 600.000 i segurament deurà col·locar-se a Borsa i segurament obtindrà la consideració de valors sòlids i seriosos.»

Fa pena dir-ho, però és així. Per a Teatre Català, el gran edifici solament ideat en somnis, no hi ha diners. Per a la gran obra de la Sagrada Família, no hi ha diners. Per a l'ensenyament i la beneficència i la cultura catalanes, se passa un període crític. Per a tot lo que sigui el ressorgiment nacional català, la gent ja n'està cansada de donar-ne de diners... Per a les curses de braus, festa de barbaire, festa de depressió moral, festa de vergonya per als patriotes, encara queden capitals per a emplear-hi i abnegats que fan cúa a la taquilla.

Barcelona, la gran i la dolça Barcelona, com ens entristeixen amb les teves tortuositats i els teus errors! No més te voldríem gran i digna i bella, i també hem de mirar-te rebeca, desviada i pecadora.»

No't desespereis, company. Recordat d'en Maragall, l'optimista, quan diu: «Tal com ets, tal te vull, ciutat mala!»

que'ns ja abaixà el nostre Barcelona! i amb tots pecats, nostra! nostra! Barcelona nostra! la gran encisera!

IDEARI TANNHAUSER

La llegenda teixida per l'imaginació popular entorn de la figura del poeta Tannhauser és certament una de les més bel·les de l'edat mitja. Aquest trobador se'ns apareix com un dels primers alemanys furiosament anti-francòfils. Que van endintre les arrels d'un odi ancestral entre races! Tannhauser, en ple segle XII, censurava la mala costum de barrejar molts francs en la conversa que era llavors extesa per tota la ferotje Germania. Se sab d'ell que va entregar-se des de molt jove, al bon vi i a les bones fembres, i que després, abandonat per les seves costums dels que l'havien protegit, va caure en una sordida misèria, de la qual se'n reia en els seus últims cants.

Fins aquí, la figura històrica. Ara ve la llegenda i fa dos símbols al seu voltant: el del pur amor inalterable de les ànimes escullides, simbolitzat per la casta Elisabet, i el del pecat i de l'amor dels sentits, simbolitzat per Dama Venus dintre la seva Mantunya del Plaer. Entre aquests dos símbols el cavaller Tannhauser divaga llargament, pres dintre l'encant d'Elisabet, dominat per les delícies que ha sentit en els braços carnosos i suaus del turbotent pecat. Però Elisabet veu. Davant de la seva puresa, el cavaller es vol rentar amb l'aigua il·lustrat del seu passat. I va a Roma vestit de pe'grin en llargues hores de penitència i de martiri. — Així com el meu bàcul no pot florir mai, el teu pecat no pot perdonar-se mai! El Pare Sant ha plantat en terra el seu bàcul i Tannhauser se'n va adolorit i plorós pel camí de la més negra derolació. Però la pregaria d'Elisabet no ha estat en va. — Alura't, Tannhauser. I davant de tots, en l'eternitat pel mirall que passa, el bàcul del Pare Sant acaba de florir un bell i liri immortel!

Aquesta llegenda al passar per la divina fantasia de Wagner, havia d'adquirir la rodonesa de les obres perfectes. El Tannhauser wagnerià és el mateix heroi de la tradició popular. Després de tornar de Roma, impur, encara Elisabet exipia amb la mort el pecat del que estima. I davant l'anyell immaculat del sacrifici d'aquella Pasqua, ell entra per sempre en el port de salvació.

L'AMIC.

Per l'amor de la Bèlgica

EL PARALEL PER TEATRE

Començ d'un miting a l'anglesa
que la polícia dissol violentment

A dos quarts de deu del matí d'abans de ahir, pels voltants del teatre Soriano hi havia bastanta animació, fent-se animadíssims comentaris prop de la suspensió pel governador del miting que'ls radicals havien organitzat en favor de Bèlgica.

Les precaucions foren moltes, havent-hi gran nombre de policies de tota mena, entre les immediacions dels carrers aflluents del Paralel.

El teatre Soriano estava tancat. Els policies no deixaven formar grups, originant això algunes discussions, que no tingueren desagradables conseqüències.

Poc després de les deu es presentà un auto en el que hi anaven els senyors Guerra del Río, germans Ulled i altres propagandistes radicals. En Guerra del Río, dret dalt del mateix, començà a parlar, com si anés a celebrar-se un miting a l'anglesa.

Però a la poca estona que parlava se li presentà l'inspector general de policia senyor Riquelme, el qual, amablement, l'invità a que no parlés més. Es creueren frases entre'ls de l'automòbil i el policia, fins que'l veícol es posà en marxa. En aquest moment se sentiren varis aplaudiments i visques significatius.

El públic anà desfiant en diferents direccions.

Cap al carrer de St. Pau

Alguns intenteren anar pel carrer de Sant Pau, cap a la Casa del Poble del districte quint, però la policia ho impedí, produint-se per aquest motiu coregudes amb els corresponents sustos. Sembla que l'inspector senyor Bravo anà per terra degut a una empena del públic que anà cap al portal de la Casa del Poble esmentada.

A los Rambles

Altres grups anaren cap a la Rambla, recorrent varis punts cèntrics. A la cantonada del carrer d'Escudellers hi hagué alguna confusió amb algunes visques i mories que's donaren, intervenint-hi la policia i quedant l'ordre restablert.

A la una de la tarde hi havia completa tranquil·litat.

Parla el governador

El governador, al rebre als periodistes, digué:

«Fortunadament, no ha ocorregut res lamentable.»

M'han visitat varis dels joves organitzadors del miting sospès i altres que havien anat al teatre Soriano per a assistir a l'acte. Tots han protestat de la suspensió i de l'actitut de la policia. Han estat molt respectuosos amb mi.

Acabo de telegrafiar al ministre de la Governació, donant-li compte de tot.

Els germanòfils a Belles Arts

Els elements jauns celebraren a la tarde al Palau de Belles Arts el seu organitzat festival a benefici de la creu roja alemanya.

El programa es desenrotllà sense que ocorregués cap incident.

Curs Ramon Llull a l'Universitat

En la segona conferencia del curs sobre «Ramon Llull», explicada en la Facultat de Filosofia i Lletres de l'Universitat, el catedràtic doctor Carreras i Artau, puntualitzà el caràcter del racionalisme den Llull, establint un paralel entre la respectiva posició doctrinal d'Anverroes, Sant Tomàs i Llull en el problema de les relacions entre la creencia i la raó. Revelà documentalment el críticisme contingut en la producció lulliana, punt aquest poc estudiat i del que'n deduí importants conseqüències. Exposà minuciosament la teoria i l'art lulliana de la pensament i ses repercussions en el pensament general de Catalunya.

Passant a l'estudi de l'Escolasticisme den Llull, mostrà el fons lògic-metafísic i la finalitat ètica-teològica de «Ars Magna», i, en general, de l'art lullian. Previu referències a l'estat de les supersticions astro-lògiques i endevinadores de l'època, apuntà l'origen popular de l'art den Llull, al que cal·licà d'«Art místic de la Predestinació» i baix un altre aspecte de «gran roda mística de la fortuna», hipòtesi que'l conferenciànt reservà son estudi amb noves clariècies, al tractar del simbolisme lullian en la pròxima conferencia.

BALL INFANTIL

Es digne de tot elogi el constant treball que vé realitzant la Comissió encarregada de portar a efecte la celebració d'un ball infantil de disresces a la Barceloneta.

L'Ateneu Pi i Margall, la prestigiosa entitat del nostre partit, de la Barceloneta, que és l'iniciador de dit ball, s'ha dirigit a tots els industrials i a diferents personalitats d'aquesta ciutat, per a que cooperin a una festa que tanta alegria causa als ciutadans de la barriada marítima.

Aquest any, a fi de que la festa infantil sigui lo més lluida possible, han llogat un espaiós local en el defora del teatre de la Marina.

La circular que han dirigit als seus favorèixedors, per a que'ls enviïn premis, diu així:

Molt senyor nostre: Ja que com a homes tenim el cor amargat i ple de dolor per les notícies que's reben de diferents indrets d'Europa, sobre l'aniquilament de carn humana, no per això considerem just que als tendres infants que ara creixen, els tinguem de treure les seves diversions i alegries, ja que amb això sols logaríem acabar d'infiltrar en l'ànim dels petits, de que avui dia sols se pot parlar de calamitat i guerres, demostrant-los-hi que entre els homes existeixen odis de rassa que mateix, cosa que deu estar tot lo més apartat possible de la tendra imaginació de les criatures.

Per aquest motiu volem, encara que sols sigui per un moment, posar-nos un vel blanc als ulls en senyal de protesta per aquesta carniceria humana, i fer veure a nostres fills que això de les guerres és un cas de barbarie dels homes d'avui, impossible de repetir-se en els de demà, perquè aquests haurán après, per la experiencia que adquiriran en l'actual guerra europea, el veritable camí que marca la civilització humana.

Heus-aquí, doncs, perquè ens dirigim a vosté, que sabem és persona de nobles i enlairats sentiments, demanant-li que'ns enviï algun joguet o una petita quantitat en metàl·lic destinada an el Ball Infantil de disresces, que celebrarem el dia 14 de febrer, a les quatre de la tarde, al defora del teatre de la Marina, antic local on havia estat instal·lat l'Ateneu Pi i Margall.

Creiem que no s'escapará de sa clara intel·ligència que el cas de tenir de fer dit ball en un local que no és el nostre, implica un excés de gastos i sacrificis que sols una voluntat de ferro i el carinyo que sentim per tot lo que pot donar vida a l'industria i Comerç, pot ésser capaç d'empendre; per això li supliquem que no ens abandoni ni a nosaltres ni a les pobres criatures, que esperen aquesta diada com el pa que mengen, i ens enviï lo que bonament pugui, amb la seguretat que farà una de les obres més humanitaries que existeixen i que, rics i pobres de la barriada, tota la vida li restaràn agraits.

No volem abusar de tot quant podríem dir en demostració de la bondat de nostra obra, basta sols recordar-li que tots els anys ha estat unànimement elogiada i aplaudida per tota la premsa, que no ha vist en nosaltres a uns especuladors, sinó a uns bons ciutadans que's desvetllen pel bé dels veïns de la popular barriada marítima.

I ara prou, distingit amic, sols li recomanem que si és aimant d'aquestes festes i se decideix a enviar-nos alguna cosa, ho fassi com més aviat millor; tenim costum que els objectes que els nostres favorèixedors ens regalen i els que nosaltres comprem, de exposar-los en els aparadors dels establiments més importants de la Barceloneta, a fi de cridar l'atenció dels pares que desitgen que sos fills guanyin algun dels premis exposats.

Esperant ens veurem atesos en nostra humil demanda, li donem les més expresives gracies per endavant, i quedem de vosté a. s. q. s. m. b.

Per la comissió: Santiago Estapé, J. Esteve Gatuellas, Josep Ferrando, Francisco Canevas, Arthur Rucosa i Patrici Arnau.

CANÇONER

CORRANDA

En el centre de la Verge
s'hi encornà l'Esperit Sant,
va entrar i va sortir, tot d'una,
com el Sol per un cristall.

De l'U.F.N.R.

La Junta Municipal als Centres
adherits a l'U. F. N. R. de Barcelona

Per acord pres per la Junta Municipal se prega a tots els Centres i entitats del partit a Barcelona, que entreguin a la Secretaria d'aquesta J. M. un relat complet sobre l'actual constitució de totes les Juntes i Consells Directius de les entitats d'U. F. N. R. a Barcelona, junt amb la declaració del seu nombre de socis.

Barcelona, 20 de gener de 1915.

El president de la J. M.
I. Ribera i Rovira

CONVOCATORIA IMPORTANT

La Junta Municipal d'U. F. N. R. ha dirigit comunicacions als Presidents de totes les entitats adherides, convocantlos a una reunió que tindrà lloc el dia 11, a les nou del vespre, en el C. N. R., Ferran, 24 i 26.

També han sigut convocats a una reunió en el mateix local, per al dia 10, dimecres, a la mateixa hora, als representants de les Juntes Municipals i entitats d'U. F. N. R. de Badalona, Sarrià, Santa Coloma de Gramanet y Sant Adrià.

La reunió és per a tractar d'assumptes relacionats amb les properes eleccions provincials.

Reunions

Avui es reuniran, a dos quarts de deu de la nit, les Juntes directives de l'Ateneu Democràtic i Centre F. N. R. del districte X i el C. N. R. del districte VII.

L'Onze de febrer

El dijous tindrà lloc al Centre Republicà Democràtic Federal de Tarragona un fraternal banquet commemorant l'aniversari de la proclamació de la primera República espanyola.

Assistiran a l'acte els nostres amics el senador i els diputats per la circumscripció senyors Eduard Calvet, Marcellí sos alustus a la data.

Domingo i Julià Nogués.

Acabat l'acte es pronunciaràn discurs.

Oficina electoral

En reunió tingué el dimarts, dia 3 de febrer, la Comissió del districte V acordà obrir una oficina electoral en el Casal d'U. F. N. R. del mateix districte, Ronda Sant Pau, 42. Hores de oficina: de sis a nou.

Juventut Casal d'U. F. N. R.

La Junta Directiva de la Joventut del Casal d'U. F. N. R. del districte V acordà que les sessions se celebrin els disabtes, a les deu de la vetlla.

Comité de Joventut

Per a demà, dimecres, a les deu en punt de la nit, es convoca a tots els delegats que'l formen a la reunió que tindrà lloc en l'Hostatge de costum, Passatge de Santa Benet, 6 i 8.

Havent-se de tractar qüestions de molta importància es prega la puntual assistència.

Els deportes

Futbol

Selecció

Basconia - Catalunya

Ahir diumenge en el camp del «Real Club Deportivo Español» tingué lloc el partit entre la Selecció Basca i la Federació Catalana de Clubs de Futbol.

A les tres i mitja baix les ordres d'En Samper del «Español» s'alinearen per la selecció basca els següents jugadors: Elizaguirre, Arrate, Carrasco, Ugarte, Belaus-teguisgoitia, Artola, Angoso, Pagaza, Pears, Legarreta, Belauste (R.) i per la Federació En Gibert, Massana, Reguera, Prat, Casellas, Salvo, Peris, Alcántara, Monistrol, Armet i Mallorquí, comentant el partit amb una sortida mençada de l'equip basc que s'estrellà al arribar a la ratlla de defenses dels blancs.

Passà llarga estona sense lograr cap dels teams apuntar-se el tant desitjat primer goal, fins que després de llarga lluita i d'una manera quelcom ductosa l'equip basc s'apuntà el primer goal, no degut als seus treballs sinó a que la sort fou adversa a n'En Reguera seguint ell mateix qui feu el goal a favor de sos adversaris.

Començà de nou el joc dominant molt més encara que en principi nostres representants per lo que l'equip blau picat de l'amor propi, es vegé obligat a jugar quelcom brut, lo que'l referé sapigué castigar amb un «penal» tirat per Armet i sense resultat.

Així s'acabà la primera part. Començà la segona part sense esmenar-se els de l'equip basc del procediment emprès amb lo última de la primera, castigant-los per

EL POBLE CATALÀ és un diari que només serveix la causa de la Llibertat de Catalunya. Llegiu-lo i divulgueu-lo. La divulgació de la premsa catalana, és el fonament de la nacionalització de Catalunya. EL POBLE CATALÀ és el patró espiritual de la llar de tot bon patriota.

L'idioma català és l'ànima d'un poble. Un diari en català és la més transcendental afirmació patriòtica. Suscribiu-se a EL POBLE CATALÀ s'volem honorar l'idioma de Catalunya.

Informació de l'ora

servei especial telegràfic, telefònic i postal de

BL: POBLE: CATALA

ESPANYA

Madrid 9, de 9 matí a 12 nit

Informació telegràfica i telefònica

Parla En Dato

Aquest matí ha despatxat amb el rei el president del Consell i els ministres d'Estat i Gràcia i Justícia.

El primer ha donat compte al rei dels afers adoptats en el Consell d'ahir, en el qual a més dels assumptes a qu'es referia la nota oficial, es va tractar de la manera d'afavorir el crèdit agrícola; per això el Govern dictarà algunes mesures, ja legislatives, ja governatives, encaminades a donar facilitats als agricultors en son desenvolupament econòmic.

Després del despatx regi el president ha anat, com de costum, al seu despatx oficial, on ha facilitat l'informació diària als representants de la premsa.

Referint-se a la situació de Mèxic, molt especialment a la crítica per la qual, segons els telegrames periodístics, travessen els espanyols allà residents, ha manifestat que lo correut amb el senyor Caso ha estat quel general Obregón volia apoderar-se d'ell, sens dubte, per a sotmetre'l a procediment, i el senyor Caso va reclamar la protecció del nostre ministre en aquella República.

Espanya va acudir a la mediació dels Estats Units, i aquesta mediació, ràpidament concedida, ha donat resultats satisfactoris.

La situació a Mèxic és molt desagradable, no sols per a nosaltres, sinó per a tots els estrangers que's troben exposats al perill d'una intervenció revolucionària.

Es clar que essent la colònia espanyola la més nombrosa, és on més visiblement s'aprecien els efectes de l'anormalitat existent.

Tot això fa que'l Govern estigui molt preocupat, fins al punt de que'l ministre d'Estat treballa diàriament en els assumptes relacionats amb Mèxic, valent-se per això de la mediació dels Estats Units, qual diplomàcia ens presta constant auxili, essent un veritable col·laborador en l'acció de protegir els interessos espanyols en la República de Mèxic.

El senyor Dato ha dit que oficialment no se sab res del viatge a Madrid del ministre d'Estat de Bèlgica.

Ha confirmat que donarà una conferència a la Casa del Poble, no havent encara pensat en el tema sobre'l qual ha de disertar; serà un tema d'actualitat que tinguí relació amb el perenne de Espanya.

Del Marroc ha manifestat que les notícies recuades acusen completa tranquil·litat.

Ha acabat el senyor Dato la seva conversa dedicant algunes breuissimes al·lusions a l'actual moment polític, reconeixent que ens trobem en una treva impropia per les circumstàncies, i això ha pogut fer que oposicions tant extremes com la jaumina hagin pogut votar projectes del Govern sense quasi oposar-hi objeccions.

Consell de ministres

A dos quarts de dotze del matí s'han reunit els ministres en Consell a la Presidència.

A l'entran han sigut molt breus en les seves manifestacions, limitant-se alguns d'ells a anunciar que portaven per a l'estudi dels seus companys expedients que es consignen ja com aprovats en la nota que han facilitat a l'acabar la reunió.

La nota diu així: De Gràcia i Justícia. — Expedient sobre ús de títuls nobiliaris concedits pels reis d'Espanya durant la dominació en països que són del regne d'Itàlia.

Dos expedients d'indult de penes lleus. Projecte de real decret aclarint i afegint algunes disposicions relatives a la llei de llibertat condicional.

Projecte de llei fixant la residència dels aliberts per l'esmentada llei que hagin d'extingir altres penes.

El Consell s'ha ocupat de donar facilitats per a la construcció de la nova presó de Saragossa.

D'Hiscia. — Expedients de concessió de dos crèdits extraordinaris que importen tots plegats 45.000 pessetes per a satisfer les despeses del capell cardenal de l'arquebisbe de Toledo i despeses del viatge a Roma dels cardenals.

Idem de 188.306 pessetes per pagament d'exercicis tancats del ministeri de Ultramar.

S'han aprovat ambdós expedients que es concediran mitjançant llei.

També s'ha aprovat la distribució de fonsos del mes.

De Foment. — S'ha aprovat un real decret aclarint i modificant algunes de les disposicions relatives a la reorganització del Consell Superior de Foment.

També s'ha aprovat un expedient de subvenció a les Junes d'Obres dels Ports de Melilla i Ceuta, distribuint-se la quantitat d'un milió per a Melilla i 1.750.000 pessetes per a Ceuta, ordenant-se que es lliuri a favor d'ambdues Junes l'import del primer trimestre.

De Instrucció. — S'ha autoritzat l'anunci de concurs per a l'arrendament del local amb destí a l'Escola Normal Central de Mestresses i altres de pur tràmit.

La precedent nota l'ha ampliat el senyor Dato després, manifestant que el Consell s'havia ocupat de la marxa dels debats parlamentaris.

Al Senat hi ha la creença de que el dimarts vinent quedarà aprovat el projecte de bases navals, per més que se alternarà amb els seus debats de la interpellació del senyor Navarro Reverter.

Quan acabin aquests dos assumptes, el senyor Parrés i Sobrino explicarà una interpellació sobre les nostres relacions amb les Repúbliques ibero-americanes.

Al Congrés se procurará donar impuls als debats dels projectes econòmics; després hi haurà unes petites vacances coincident amb la setmana de Carnestoltes, per a lo qual es posarà d'acord els presidents de les Cambres amb els representants de les oposicions.

El ministre d'Estat ha donat compte dels telegrames de l'estranger, especialment dels que fan referència a la situació de Mèxic.

Les notícies del Marroc no acusen novetats.

Parla després de l'entrega de targetes a la legació de Bèlgica i censura la conducta del comissari senyor Marsal que diu estigué a punt de provocar un conflicte.

Lamenta que'ls quefes de minories no prenguin part en aquest debat.

El senyor GINER DE LOS RIOS intervé i després de fer un caluroso elogi del governador de Barcelona diu que'l senyor Andrade ha perdut la serenitat. Considera que gracies a que hi ha «jóvenes bárbaros» a Barcelona, els requetes no són els amos.

Entén que'l governador tenia bastanta força pública per a garantir l'ordre i que no degué suspendre el miting.

Creu que la suspensió obel a un article d'«El Progreso» en que's deia quel miting se celebraria «pese a quien pese».

Així al menys — diu — ho ha manifestat el governador.

Cita els següents versos de Marcus Zapata:

«Para tener libertad y seguir de ella gozando, hay que hacer de cuando en cuando alguna barbaridad.»

(Hilaritat a la Cambra.) Censura la conducta del governador civil de Granada per haver tingut reclusos en son domicili a un radical mentre ha durat l'estada del rei a Lachar.

El ministre de la GOVERNACIO lamenta que'l senyor Giner de los Rios no hagi perdonat encara al governador de Granada perquè quan fou governador de Màlaga no el complaia.

Defensa la gestió del senyor Soler i Casajuna, al davant del Govern civil de Granada.

Es lamenta de lo que fan els «jóvenes bárbaros» a Barcelona, i diu que les barbaritats de tant en tant tenen les seves raons.

Respecte al cas concret de Granada, declara que ignora lo que ha ocorregut i que'l governador li ha comunicat que li envia nota per correu.

Se suspén el debat i continúa el referent a l'encariment de les subsistències i s'aixeca la sessió.

SENAT

A dos quarts de quatre s'obre la sessió, presidint el senyor Santos Guzmán i ocupant el banc blau el senyor Dato. Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

Precis i preguntes. — El duc de SAN PEDRO DE GALATINO sol·licita que's treguin a subasta les obres del trencacalles del port d'Algeciras.

El senyor DATO ofereix atendre el prec.

El senyor ELIAS DE MOLINS s'ocupa de la crisi de l'agricultura nacional, especialment en el que afecta a la viticultura.

Demana al Govern que no continuï el fet escandalós de permaner inactius a les caixes dels Pòsts més de quatre milions de pessetes, proclamant la necessitat de que's declari obligatòria la federació dels posits amb la obligació de proporcionar auxili als Sindicats Agrícoles i Cases rurals.

També demana quel Banc d'Espanya apoiï als sindicats agrícoles, que's mira amb menyspreu.

El senyor DATO diu que fent-se càrrec de les importants manifestacions del senyor Elías de Molins i reconeixent que a conseqüència de la conflagració europea sobre Espanya una gran crisi vitícola, el Govern preocupa dels interessos dels agricultors.

Per lo tant, el Govern es proposa presentar al Parlament solucions pràctiques, i de moment pendent de discussió està el projecte de consorci de Bancs.

Rectifica breument el senyor ELIAS DE MOLINS.

Ordre del dia. — S'admet el dictamen de la comissió mixta sobre'l projecte de llei de conservació de monuments arquitectònics i artístics.

També se n'admet un altre sobre la creació d'un registre de la propietat a l'lot (Canarias).

Es vota el dictamen sobre concessió d'un crèdit de 30.000 pessetes per a pagar el bronze per al monument a don Albert Aguilera, i altre dictamen sobre la real ordre de 12 de gener últim reorganitzant el cos d'advocats de l'Estat.

La Direcció general del del Contencios, en virtut de l'autorització concedida al Govern per l'apartat lletra B, article 10 de la vigent llei de pressupostos.

Continúa la discussió del projecte de bases navals i l'habilitació de ports militars.

El senyor IZQUIERDO parla per al·lusions, i després d'un exordi pintant les negrors que travessa Espanya, dedueix que Espanya no ha de limitar-se a permaner en situació inactiva, sinó que té d'armar-se i fortificar-se.

El senyor GARAY li contesta, en nom de la comissió, defensand el projecte.

El senyor PALOMO fa algunes observacions al dictamen.

Se suspén el debat i s'aixeca la sessió.

AAA

LES ZONES NEUTRALS

La conferència d'on Cambó

San Sebastián. — Al Saló Miramar ha donat una conferència sobre l'establiment de zones neutrals el senyor Cambó, qui ha sigut rebut per l'auditori amb grans aplaudiments a l'ésser presentat pel president del Círcol Mercantil.

El conferenciant saluda al poble de San Sebastián, i entrant en l'assumpte, comença per estudiar les lluites econòmiques que originaren el proteccionisme a Espanya i mèdis que s'han ideat per al foment del comerç d'exportació.

Declara que la fórmula dels industrials vascongats és acceptada pels catalans.

Afirma que no creu que's tanquin les Corts sense aprovar el projecte.

Desaprofitant aquest feliç moment diu el senyor Cambó que perdrien en les repúbliques americanes fins l'idioma abans d'un sigle i que si no progressen per a exportar productes seguirem exportant carn humana.

Abans de que agonitzí Espanya, els catalans, calífats de pertorbadors, demanen ajuda als vascongats, per a salvar en l'hora de la liquidació final de la catàstrofe europea.

L'orador es ovacionat.

De la Guerra

D'Espanya

Els partidaris dels aliats

Els senyors Ayuso, Calzado i Tato Amat, organitzadors del prohibid miting del diumenge, han notificat al ministre de Bèlgica, que durant la tarde del diumenge hi haurà desfílada per la Legació belga, per a deixar targeta tots els que simpatitzen amb la causa dels aliats.

Notícia d'Angola

Lisboa. — El governador general de Angola, telegrafia que han arribat a l'Angonina l'administrador i quefe del port de Musende, amb la seva esposa i fills, que se'ls creia morts pels indígenes.

De l'Estret

Algecires. — En el fort Eduard VII, de Gibraltar, han continuat els exercicis de tir al blanc de canó.

A última hora de la tarde d'ahir entraren en el port de Gibraltar dos barcos de guerra anglesos i un cuirat de gran tonelaje, que portaven els nous canons de 15 centímetres.

Es el primer vaixell que montant artilleria moderna, toca Gibraltar.

En la passada nit funcionaren més llums que de ordinari, il·luminant l'Estret.

Se suposa que està relacionat aquest detall amb els moviments de vapors de guerra del gran port i del pas d'una expedició de tropes en direcció a les costes de França.

Al matí d'ahir va començar l'embarc de part de la guarnició de Gibraltar, composta de batallons territorials, en varis transports que's trobaven aprovisionant-se dintre del port militar.

S'ignora quan i són desembarcaran aquestes tropes, car uns diuen que marxau al canal de Suez i altres a les costes franceses.

Anglaterra i Esp

L'embaixador d'Espanya a Londres, al qual s'encarregà que gestionés del Govern britànic el lliure pas dels vaixells amb carregament de taronja destinats a ports alemanys, telegrafia que dit Govern li ha manifestat que, per reglament, deixarà passar lliurement dits carregaments, salvo en els casos que cregui de mala fe la consignació dels mateixos.

Es nega, no obstant, a renunciar a son dret d'impedir aquells que s'envien a punts enemics, foris o armats i agents de dit Govern.

Confirma, per últim, l'autorització de lliure trànsit que's concedeix per als vaixells amb carregaments de taronja destinats a Holanda.

L'exportació de cereals

Sevilla. — En la sessió de l'Ajuntament s'ha donat lectura d'una moció de l'alcalde reterent a les subsistències.

Al començar la guerra europea el Govern adoptà mides prohibint la sortida a l'estranger de bestiar, blat i farina, però continuant exportant-se blat i cereals.

Lo que diu M. Hanotaux

París. — M. Hanotaux, en «Le Figaro», parlant de l'assassinat de nombrosos sacerdots a França i a Bèlgica, diu que les persones ben informades pensen que aquest crim sistemàtic són deguts a l'odi al catolicisme i a la hostilitat contra tot lo llatí.

L'ordre ha vingut de dalt. Malgrat totes les negatives dictades pel interès polític, l'hostilitat contra Roma subsisteix en el fons de la propaganda alemanya.

A les colònies portugueses

Lisboa. — Diu una nota oficial: Sembla que Naulia està lliure. Els alemanys han evacuat el territori portugués.

Els indígenes de una i altra banda del Cumeu s'han mostrat hostils a Portugal.

Els indígenes de Pungoandongo i Libolo s'han revoltat i han saquejat les cases dels europeus i matat a l'administrador i quefe del correu de Mussende, la seva dona i els seus fills.

El governador d'Angola organitza forces per a dominar la rebel·lió.

Els diaris diuen que'l general Pereira d'Eça manarà les tropes expedicionàries a Angola.

Manifestació prò Bèlgica

El resultat de la manifestació d'ahir a la Legació de Bèlgica ha sigut de 217 plects que contenen 15.752 firmes, i l'entrega de 8.512 targetes, que sumen un total de 24.264 manifestants.

De l'estranger

La situació a França i a Bèlgica

Comunicat oficial de les onze d'ant

París. — Diu el comunicat oficial francès de les onze d'ant:

«Durant la nit del 6 al 7 l'enemic ha pronunciat a la regió de Nieuport varis petits atacs tots rebutjats.

Res a senyalar durant la jornada del dia 7, excepte el bombeig del barri Nord de Soissons.»

Comunicat oficial de les tres de la tarde

París. — El comunicat oficial francès de les tres d'aquesta tarde diu així:

«Del mar a l'Oise, duel d'artilleria bastant violent a la regió de Gumchy (Oest de la Bassée).

Al SO. de Carency ha reit un cop de mà sobre una trinxera alemanya, que ha estat destruïda per una mina i els defensors de la qual han estat morts o presos.

En el front de l'Aisne i la Campagne, bombeig intermitent. La eficàcia del tir de la nostra artilleria ha estat constatada en varis punts.

Al Canal de Suez

París. — Al ministeri de Marina han comunicat la nota següent:

Durant l'atac que l'exèrcit turc va intentar el dia 3 d'aquest mes contra el canal de Suez, els dos navilis francesos «Requin» i «Dentrecasteaux» varen contribuir amb èxit a la defensa del canal.

El guarda-costes «Requin» va reduir al silenci grossos canons turcs.

El creuer «Dentrecasteaux» va dispersar grups enemics importants.

Els dos navilis francesos no varen sofrir cap pèrdua.

L'ofensiva russa

Petrograd. — Comunica el generalíssim rus que el combat sobre Bzoura-Ravka continúa amb gran energia.

Els russos han prè la ofensiva i han franquejat el Bzoura, prenent part de les posicions enemigues.

Als Carpats, al NO. de Ujok, els russos han fet 3.000 presoners.

Continúa la ofensiva russa.

L'emperador ha arribat al front.

Els armadors anglesos

Londres. — Alguns armadors britànics, interrogats sobre l'anunci de bloqueig d'Anglaterra pels alemanys, han manifestat que les amenaces d'Alemanya no produiran cap pertorbació en els viatges habituals dels seus barcos.

Grècia i Romania

Atenas. — Es desmenteix la notícia de que a la primavera vinent es celebraria el matrimoni del Diado amb la princesa Isabel de Romania.

Comunicat oficial de Montenegro

Cetina. (oficial). — El dia 5 els austríacs varen atacar energèticament el nostre exèrcit que opera a l'Herzegovina. Varen ser rebutjats, sofrint pèrdues serioses. Conservem totes les ventajies.

El mateix dia els austríacs varen bombejar intensament els forts de Goradza i Grabovitz.

Els creuers austríacs varen bombejar les nostres posicions del mont Lovcen.

Un aeroplà ha volat sobre Cetina durant una hora i ha tirat bombes sense grans resultats. Una de les bombes ha caigut prop del Palau del príncep hereu, una altra prop d'un hospital i una tercera prop de la catedral.

En Pere Corominas a León

Conferència transcendental

León. — Ahir va arribar a aquesta ciutat el diputat per Barcelona En Pere Corominas, acceptant l'invitació que li havia fet l'Ateneu Leonés per a donar en tant prestigiosa entitat una conferència sobre les zones neutrals.

Hi havia gran expectació per a escoltar l'autoritzada paraula del diputat català.

Una concorrencià triada i nombrosíssima acudí a l'acte.

En Pere Corominas, després d'ésser presentat en breus i elogioses paraules pel president de l'entitat, pronuncià una magnífica conferència sobre'l tema anunciat, causant grandíssima impressió.

Començà dient el senyor Corominas que enfront d'una concepció d'una economia erronament internacional, sorgí a Alemanya una economia nacional que s'inicià

pel proteccionisme. Però aquest proteccionisme no subsisteix més que a Espanya. Estudià les admissións temporals, bons d'exportació, adranbaks, dipòsits reals i ficticis que fan permeable l'economia del país.

Exposà diferents classes de zones exemptes, zones neutrals i dipòsits francs. Explicà la seva constitució i funcionament, sostenint que són eminentment comercials, però que poden contenir indústries. Les zones neutrals augmentaràn amb freqüència el tràfic i abaratiran els nòlts, resultant beneficiada tota la producció aixís de l'interior com del litoral.

També permetrà la creació de mercats a l'engròs i borses de mercaderies.

Combat l'opinió que suposa no gaudir d'una bona posició geogràfica, puix la geografia fa creia l'energia de l'home que devia totes les rutes i en crea altres de noves a cent milles dels nostres ports per a que sense detenir-se el tràfic, sigui suficient per a alimentar al primer port del món.

La creació de zones neutrals no és de lliurecanvi ni de proteccionisme, sinó que és d'economia nacional.

El suposat antagonisme entre l'estat agrícola i l'estat industrial, no pot subsistir, digué, i acaba afirmant que Catalunya amb l'energia creada per l'indústria ha desenvolupat l'agricultura més potent d'Espanya, la qual produeix tres-cents milions de pessetes anyals.

Descríu la lluita dels catalans amb terra ingrata, lo qual posa en evidència l'energia que no és supervia del cor.

Demostro lo injusta que era la furiosa campanya empresa pels elements interessats i exclusivistes, els quals s'oposen a tota classe de millores positives i miren si els seus interessos particulars.

Fou aplaudit entusiàsticament i molt felicitat a l'acabar el seu transcendental discurs, pronunciat amb una claretat de exposició enardidora i persuasiva.

Espectacles

Teatre Tivoli

Avui dimars debutarà en aquest teatre la triple comèdia Mercè Ramon, interpretant la còmica sarraïna «Las Brilonas». La Ramon la va estrenar en el coliseu del carrer de Caspe, i es una de les seves obres predilectes.

Teatre Principal

No estrenen hasta el dimecres dia 10 del corrent la ópera cinema-musical «Cabría» en el Teatre Principal la empresa a l'agrat del representant de la casa Sonzogo de Milla, propietaria de la visió cinema-musical «Excel-sior», pugé donar avui dimars, tarda i nit quatre representacions extraordinàries de dit espectacle a preus imminents populars.

Govern civil

Segons els informes oficials ahir apenes es vegeren peis alredures de les labriques de blanqueig grupus de vegetals.

El nombre d'aquest sigle de 1300 i de 990 el dels que treballen.

En la vaga que sostenen els pellaires tampoc s'observa cap variació.

Junta de Sanitat

En la reunió celebrada per la Junta de Sanitat el dia 6 del corrent va pendre possessió com a vocal de la mateixa don Juan Ferriñá, nou President de la Cambra de Comerç.

Després d'alguns acords de relativa importància, s'acordà que una comissió composta del Doctor Puigdiqué i de l'inspector provincial de Sanitat Doctor Trallero, practiquin una inspecció a la finca de D. Enric Font de San Feliu de Llobregat, per a informar a la Junta respecte d'una reclamació, tot presentada l'esmentat senyor.

Imp. d'EL POBLE: CATALA, Est. 16.

Les Corts

